

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНА ОСНОВА УПРАВЛІННЯ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ УКРАЇНИ

Науково-технічні можливості є тим локомотивом, що веде економіку держави вперед, посилюючи її конкурентоспроможність та розвиваючи реальний сектор економіки. Тому питання дотримання науково-технологічної безпеки є актуальними в будь який час, для України – особливо зараз, в умовах військово-політичної нестабільності.

Підтримка достатнього рівня науково-технологічної безпеки має ґрунтуватись на адекватній та релевантній інформаційній базі, яка включає показники економічної діяльності за різними сферами. Систематизована статистична інформація, що є основою для формування таких показників, інтегрується в системі бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів державного й недержавного секторів економіки. У зв'язку з цим дані бухгалтерського обліку й фінансової звітності є фундаментальною інформаційною основою, викривлення або невірне представлення якої спричинить подання неправдивої інформації щодо рівня економічної безпеки держави, а отже, і прийняття невірних управлінських рішень на загальнодержавному рівні.

Індикатори економічної безпеки України та їх критичні значення визначено Методичними рекомендаціями щодо розрахунку рівня економічної безпеки [0]. Показники, що лежать в основі розрахунку економічної безпеки, формуються на підставі статистичних даних, які, своєю чергою, отримуються на підставі зведення показників звітності.

Оцінка науково-технологічної безпеки (табл. 1) базується на об'єктах обліку, що виникають як в суб'єктах приватного сектору, так і в суб'єктах державного сектору економіки.

Таблиця 1

Регламентация об'єктів обліку, що лежать в основі обчислення індикаторів науково-технологічної безпеки

№ з/п	Найменування індикатора	Об'єкти обліку	Стандарти, що регламентують облік об'єктів в Україні
1	2	3	4
1	Валове нагромадження основного капіталу, відсотків ВВП	Нефінансові активи Основні засоби	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 “Подання фінансової звітності”; Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 “Основні засоби”; Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 “Нематеріальні активи”
2	Відношення вартості нововведених основних засобів до обсягу капітальних інвестицій, відсотків	Основні засоби Капітальні інвестиції	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”; Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 “Основні засоби”
3	Відношення чистого приросту прямих іноземних інвестицій до ВВП, відсотків	Фінансові інвестиції	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 “Фінансові інвестиції”
4	Відношення кредитів, наданих нефінансовим корпораціям та домашнім господарствам на придбання, будівництво та	Кредити	МСБО 32 “Фінансові інструменти: подання”; МСБО 37 “Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи”; МСФЗ 9 “Фінансові інструменти”.

1	2	3	4
	реконструкцію нерухомості (кумулятивно, скореговані на курсову різницю), відсотків ВВП		
5	Частка продукції, що була реалізована на конкурентних ринках країни, відсотків загального обсягу продукції (станом на початок року)	Доходи від реалізації продукції	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”
6	Питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП, відсотків	Доходи від виконання НДР	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 124 “Доходи”

Роль інформації для прийняття управлінських рішень у сфері економічної безпеки держави є основоположною. У зв'язку з тим, що макроекономічні показники, які є основою для розрахунку рівня економічної безпеки, формуються на підставі даних щодо діяльності кожної окремої господарської одиниці, проблеми формування звітності та ведення бухгалтерського обліку мають також макроекономічний характер. Наявність даних про рух інформації від первинних документів суб'єктів державного та недержавного секторів економіки до індикаторів економічної безпеки держави дозволить впорядкувати канали інформаційних ресурсів з метою отримання на загальнодержавному рівні достовірної, актуальної, адекватної, об'єктивної та релевантної інформації.

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1277 від 29.10.2013 [електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/ME131588>